"کتێبی تەکنیکی گۆشەنیگا لە ڕۆمانەکانی بەختیار علی دا" لە نێوان ویست و پێویست دا … دڵشاد کاوانی

"کتێبێک بۆ نووسەران"

"کتێبی تەکنیکی گۆشەنیگا لە ڕۆمانەکانی بەختیار علی دا" ی د. مستەفا سالح مستەفا خرواتانی یەکێکە لە کتێبە نایابەکانی ڕەخنەیی کە گرنگی بە شێواز و تەکنیکی نووسین لای نووسەران و دیاری کردنی گۆشەنیگا لای نووسەران دیاری دەکات. ئەم کتێبە دەتوانم بڵێم ڕاستەوخۆ بۆ نووسەران نووسراوە و دەکرێ وەک ڕێبەرێکی نووسین یاخود سەرکەوتنی پایەکانی نووسین لای نووسەرانی کورد دیاری بکرێ . بەدەر لە وەرگێڕان زۆرن ئەو کتێبانەی بۆ خوێنەرانی کورد دەنووسرێن بەڵام کەمن ئەو کتێبانەی بۆ نووسەران دەنووسرێن، هەر بۆیە من وەک خۆم سوودێکی زۆرم لەم کتێبە زانستییە بینی هەرچەندە من ناچمە سەر ناوئاخنی لایەنی پلەی زانستی و ئەکادیمی کتێبی گۆشەنیگا، بەڵام ئەم کتێبە خوێندنەوەی بۆ نووسەران خۆی لە زەروورەت دەبینێتەوە. چونکە نووسەر زیاتر لە (١٠٠) سەرچاوەی جیهانی و (٣٧٩) پەراوێزی وەک بنەما بۆ بیر و ڕاکانی بەکار بردووە.

بەمەش ئەرکیکی قورسی لە ئەستۆی نووسەران کەم کردەتەوە، کە بە ئاسانترین شێوە نووسەران دەتوانن وەک بنەمایەکی زانستی پشتی پێ ببەستن، هەرچەندە ئەم کتێبە لە ناو و ناونیشانەکەی تایبەت کردووە بە تەکنیکی گۆشەنیگا لە ڕۆمانەکانی بەختیار علی دا، بەڵام نووسەر ڕاستەوخۆ ڕووی لەسەرجەم نووسەرانی کوردە و لە خەمی جواننووسی و ڕێک نووسی نووسەرانی کورد دایە، تا ڕادەیەکی زۆر خرواتانی سەرکەوتوو بووە لەوەی کە زانیارییەکانی ورد و درشت بە نووسەران بگەیەنێ. بە تایبەتی دیاری کردنی گۆشەنیگا وەک چەمکێکی نا ئاشنا بە نووسینی کوردی، هەرچەندە نووسەر خۆشی ئەو دەخاتە ڕوو کە بەر لەو چەند تەزی تر لەم بارەوە نووسراون، بەڵام هیچیان بە ئەندازەی تەکنیکی گۆشەنیگا لە ڕۆمانەکانی بەختیار علی دا لە ڕێباز و ڕێچکەکانی گۆشەنیگا لای نووسەرە جیهانییەکان بەو

ئەندازەیە قووڵ نەبوونەتەوە.
جگە لەوەی کە د. مستەفا لە هەردوو قۆناغی کلاسیک و رۆمانسیەت، هیچێک لە دیدگاکانی سەرکەوتوو، شکستخواردووی لەبیر نەکردووە، گۆشەنیگای لە سەرجەم ژانرەکانی چیرۆک شانۆنامە و ڕۆمان و دراماشی دەگرێتەوە. هەر بۆیە بە دیدگای من بۆ چیرۆکنووس و ڕۆمانووس وشانۆنووس و سینارستەکانی کورد زۆر گرنگە بۆ سەرکەوتنی دەق لە گێڕانەوەدا پێویستە ئەم کتێبە لە یاد نەکەن. ئەو نووسەرە جیهانیانەی کە خرواتانی دیقەتی لەگرتوونە لەوانە بەرس زەزبەنیسکی ڕووسی و ئیینبەس و تۆدۆرۆف و نورمان فریدمان و هنری جیمسجۆن، بۆیەن، بیرسی لوبوک، کلیس بروکس، جۆن بۆیەن و روبەرت بن وارین. ئەوی جیگای سەرنج بوو لای من بەشێک لەو نووسەرانە درێژەی هەمان قوتابخانەی پیشووترن و کە لە ئەفلاتون و ئەرستۆوە دەستپێدەکات و بەشێکیشیان دژی ڕێچکەی یەکتر بوون.
بەمەش د. مستەفا توانیویەتی بەرچاو ڕوونیەکی تەواو بخاتە بەردەست نووسەرانی کورد، کە پشت بە کام قوتابخانە و ڕێچکە و دیدگای گۆشەنیگاکان ببەستێ. ئەوەی ڕاستی بێت دەبێ ئەو راستییە بڵێین نووسەرانی کورد زۆر بە چڕی لەسەر شێوەوە و شیواز وبونیاد وەک گێڕەوەی ڕووداوەکان وەستاوون. هەر بۆیە دوای ئەم تێزە دەشێ گۆشەنیاش ببێتە بەشێک لە گەشەسەندنی هونەری تەکنیکی گێڕانەوە لای نووسەرانی کورد

دڵشاد کاوانی